

Και ὁ Chopin ὁ τόσο νεωτεριστὴς ἐν τῷ βυρρωνισμῷ του, ὁ ἐκ τῆς ἀσθενείας τῶν νεύρων ἀφραπσθεὶς ποιητὴς! Καὶ ὁ Mendelssohn ὁ ἀνεπίληπτος οὗτος γλύπτης, ὁ Σαϊκσπῆρος μὲ ὑποδηματάκια χοροῦ, τοῦ ὁποῖου τὰ χωρὶς λόγια τραγουδάκια εἶναι κοσμήματα διὰ τὰς κυρίας!

Ἄ! ὁ Schumann ἡ ἀπελπισία, ἡ ἀπόλαυσις τῆς ἀπελπισίας! Ναί, τὸ τέλος ὅλων, τὸ τελευταῖον ἄσμα μελαγχολικῆς καθαρότητος, πλανώμενον ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ κόσμου! Ὡ! ὁ Wagner, ἡ θεότης, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνσαρκούνται αἰῶνες μουσικῆς! Τὸ ἔργον του εἶναι ἡ ἀπέραντος κιθωτός, ὅλαι αἱ τέχναι εἰς μίαν. Ὡ! πῶς τὰ ζωντανεῖται τὰ πρῶτα πού παρουσιάζει! Τέλος ἡ ζωὴ ὁρχήσεται, ξεχωριστὴ τῆς ζωῆς τοῦ δράματος. Ὅποια θυσία, παντὸς τετριμμένου, τῶν νεκρῶν τύπων! καὶ τί ἐπαναστατικὸν περυγισμὸν διὰ τὸ ἄπειρον! Τὸ ἐναρκτήριον τοῦ Tannhauser εἶναι τὸ ὑπέρτατον ἀλληλουῖα τοῦ νέου αἰῶνος. Κατ' ἀρχάς, τὸ ἄσμα τῶν προσκυνητῶν, τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα, ἡσυχον, βαθύ, μετὰ παλμῶν βραδείων ἀκολουθῶς αἰ φωναὶ τῶν σειρήνων, αἵτινες ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ ἀποπνίγουσιν, αἱ ἡδυπάθειαι τῆς Ἀφροδίτης, πλήρεις ἡδονῶν ἐκνευρίζουσιν, ἀποναρκούσης χαυνώσεως, αἵτινες καθίστανται ὁλονέν ὑψηλότερι, ἀγέρωχοι, ἄτακτοι· καὶ αἰφνης τὸ θρησκευτικὸν θέμα, τὸ ὁποῖον βαθμηδὸν ἐπανερχεται ὡς φυσικὴ τῆς ψυχῆς ἐπάνοδος πρὸς τὸν Θεόν, τὸ ὁποῖον ὑπερτερεῖ ὅλων τῶν ἄλλων ἁσμάτων καὶ τὰ μεταβάλλει εἰς ὑπερτάτην οὐρανίαν ἁρμονίαν, ἵνα τὰ φέρῃ ἐπὶ τῶν περυγίων θριαμβευτικοῦ ὕμνου!

Ἰωάννης Μουρελός.

ΦΘΟΝΟΣ

Μὲ ὑπεδέχθη μὲ χαρὰν ἀληθινήν. Ἦρε γλυκὺ χαμόγελο στὰ μαραμμένα χεῖλη της καὶ ἤρχισε νὰ μοῦ λέγῃ μὲ διάχυσιν, ὅσα τῆς συνέβησαν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ χωρισμοῦ μου.

— Ἀχ! θεῖέ μου, ὁ Γεωργάκης μου εἶναι καλός, μ' ἀγαπᾷ, μὲ λατρεῖ, αἱ ἐργασίαι περναῖν ὅλο στο καλὸ, τὰ παιδάκια μου—θὰ ἰδῇτε καὶ εἶνε περιττὸ νὰ σᾶς τὸ λέγω—εἶνε παχουλὰ καὶ ροδοκόκκινα. Γερά παιδιὰ! τὰ ἀνατρέφω χωρὶς πολλὰ ροῦχα καὶ τ' ἀφίνω στὸ ὑπαιθρον νὰ τὰ δέρνη ὁ ἀέρας καὶ νὰ τὰ καίῃ ὁ ἥλιος.

Ὅλα αὐτὰ, μοῦ ἐφάνησαν, ὅτι δὲν προδίδουν οὔτε σκιὰν δυστυχίας καὶ ὅμως... καὶ ὅμως τὰ χεῖλη ποῦ μοῦ ἐμετροῦσαν τὰ στοιχεῖα τῆς εὐτυχίας, ἦσαν μαραμμένα καὶ τὰ στήθη τὰ διέσχισε βαθὺς στεναγμός, ὅταν μοῦ τὰ εἶπε ὅλα καὶ δὲν εἶχε πλέον τίποτε νὰ μοῦ εἴπῃ. Τί ἀρὰ γὰρ εἶχε νὰ προσθέσῃ; ποῖο ἦτο τὸ σύννεφο ποῦ διέχυνε τόσην σκιάν, εἰς ὅλην

αὐτὴν τὴν φωτεινὴν εἰκόνα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ζωῆς;

Ἐνῷ ἐσυλλογιζόμην αὐτὰ, ὡς συγγενῆς καὶ ὡς ψυχολόγος, μία ιδέα μοῦ ἐγεννήθη, ὅταν εἶδα τὸν σύζυγον τῆς ἀνεψιάς μου, ἀκμαῖον καὶ ὠραῖον, νὰ ἔρχεται κρατῶν εἰς τὴν ἀγκάλην του, τὸ μικρὸ ἀγγελουδί του.

— Ναί, αὐτὸ θὰ εἶνε ἡ Σοφία τὸν ζηλεύει. Μὰ ἀφοῦ τὴν ἀγαπᾷ... μὰ ὁ ζηλιάρης δὲν συλλογίζεται, δὲν βλέπει, μόνον ἓνα πρᾶγμα ζεύρει... ζηλεύει.

Μὲ αὐτὴν τὴν ιδέαν, ἐνόμισα ὅτι ἔλυστα τὸ ζήτημα, καὶ ἀπεφάσισα κατόπιν ὡς ἱατρός, νὰ θεραπεύσω τὸ δυστυχισμένον κορμὶ της, τὸ ὁποῖον ἔγερνε χαμηλὰ σὰν κυπαρίσσι, ποῦ ὁ ἄνεμος ἐσάλευε τὴν ῥίζα του.

* *

Τὴν νύκτα ἄκουα πικροὺς στεναγμούς καὶ τὸ πρῶι τὴν ἐβλεπα μὲ μάτι κακόκκινο, ποῦ ἐφανερώσαν, ὅτι πέρασε ἀκόμα μιὰ νύκτα ἄυπνη.

Ἐνα πρῶι, τὴν ἐπλησίασα. Δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἐρωτοῦν, διότι ἀπέφυγε ὅτο μποροῦσε τὴν κατὰ μόνας συνδιαλέξιν.

— Σοφία μου, κάμνουμε ἓνα ταξιδάκι. Θὰ χαρῇ ἡ θεὰ σου ἂν σὲ εἶδῃ καὶ τὸ βουδὸ σπῇ τί μας, θὰ ζωντανέψῃ ἀπὸ τὰ γέλοια τῶν ἀγγελουδιῶν σου.

Ἢ ματιὰ της φωτίσθηκε ἀπὸ φλόγα παράξενη καὶ χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ, ἄρχισε νὰ βηματίζῃ γρήγορα γρήγορα καὶ ἔπειτα στάθηκε ἀντίκρου μου καὶ μὲ ματιὰ σβυσμένη καὶ θολή, μὲ σταυρωμένα χεῖρα, εἶπε.

— Ὁχι, θεῖέ μου.

— Μὰ γιατί; Ὁ Γεωργάκης δέχεται.

— Ἀ, τοῦ τὸ εἶπατε;

— Βέβαια καὶ μάλιστα μοῦ εἶπε ὅτι θὰ κάμῃ ὅ,τι ἀποφασίσῃς σύ. Ἀκουσέ με, πρέπει νὰ δεχθῇς· ἐδῶ βλέπω, πῶς ὑποφέρεις. Δὲν συλλογίζεσαι τὸν ἀνδρα σου, τὰ παιδιὰ σου... Γιατί νὰ τοὺς πικραίνῃς ἄδικα. Ἐστὶ ἄρρωστη δὲν εἶσαι· ἓνα ταξιδάκι, θὰ σὲ ζωντανέψῃ. Ἴσως ἡ μονοτονία ποῦ ζῇτε...

Ἢ Σοφία ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Ὅταν μιὰ γυναικα κλαίῃ, θὰ πῇ, πῶς εἶνε ἑτοιμη νὰ ἐξομολογηθῇ.

Πῆρα τὸ ὑγρὸ καὶ παγωμένον χεῖρ της μέσα στὰ δικὰ μου καὶ περίμενα ν' ἀκούσω καμμιὰ συζυγικὴ ἀπιστία, ἀπὸ κείναις, ποῦ μὲ τόσην ἐλαφρότητα τις ἐβαπτίσαμεν ἐλαφρότερες καὶ αἱ ὁποῖαι ὅμως βαρύνουν εἰς τὸν οἰκογενειακὸν βίον, σὰν μολύβι.

— Ἀχ, θεῖέ μου.

— Λέγε, κόρη μου, ἀνοίξε τὴν καρδιά σου σὲ μένα. Ὅλα γιὰ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους εἶνε· καὶ ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος, δὲν κυριεύεται ποτὲ ἀπὸ τὴν πίκρα.

—'Ακούστε με... ὄχι, καλλίτερα νά μὴ σᾶς πῶ τίποτε... Τὰ εἶπα στὴ νουνά μου καὶ γέλασε· μετὰ ἤρθε ἀνόητη.

—Λέγε, δὲν θὰ γελᾶσω. Ὅσο ἀνόητη καὶ ἂν ᾔην ἡ αἰτία, ἐγὼ ἕνα πράγμα θὰ διῶ μόνο, ὅτι αὐτὴ ἡ ἱστορία σὲ βασανίζει.

—'Αχ, θεῖέ μου, εἶδετε τὴ γειτόνισσα ποῦ μᾶς ἤλθε χθές;

—'Εκείνην τὴν ξανθοῦλα, τὴν ἀνοιχτόκαρδη;

—'Εξέφρασε τόσον μῖσος τὸ βλέμμα τῆς Σοφίας, ὅταν τοῦ ἔριψε ἐκεῖνο τὸ «ναί» στὸ πρόσωπο, ὥστε ἐνόμισα, ὅτι ἐμάντευσα πολλὰ πράγματα.

—'Αχ θεῖέ μου, αὐτὴ ἡ γυναῖκα μὲ γλωσσοτρῶγει.

—Τί εἶπες;

—'Αχ! νά μὴ γελᾶσετε.

—Λέγε, εἶπα, μὲ ἀπορίαν.

—Ναί, θεῖέ μου, αὐτὴ ἡ γυναῖκα ντύνεται, τρώγει, κοιμάται, γιὰ νὰ τὴν ἰδοῦν οἱ ἄλλοι. Ὁ ἄνδρας τῆς δὲν ἔχει δυνάμεις γιὰ τόσα ἐξοδα καὶ ὅμως τὸν ἐξαντλεῖ, ἀπορροφᾷ τὸ χρήμα ποῦ θὰ συλῶση τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν τῆς, μὲ ἀσυνειδησία καὶ πάλιν τὸ μάτι τῆς εἶνε καρφωμένο στὸ σπῆτί μου, ποῦ πάγει τακτικά σὰν ρολόγι καὶ δὲν ἔχει ὅπως βλέπετε τίποτε περιττό.

Τὸ μάτι τῆς τὸ νοιώθω καρφωμένο ἐπάνω μου ἀκατάπαυστα καὶ τὸ μάτι αὐτὸ τὸ βάσκανο μὲ ληώνει, μὲ σκοιντᾷ στὸν τάφο, μὲ θανατώνει.

Μοῦ ἐφάνη ὅτι ἄκουσα πολλά.

—Μὰ αὐτὰ, παιδί μου, δὲν εἶνε λογικά.

—'Αχ! σᾶς τὸ εἶπα· κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβῃ τὸ μαρτύριό μου, καὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μὲ θεραπεύσῃ. Αὐτὴ ἡ γυναῖκα μὲ θανατώνει. Δὲν τὸ πιστεύετε καὶ ὅμως εἶναι ἀπλούστατον. Ὅλο ἐμένα συλλογίζεται. Τί θὰ φορέσω, ποῦ θὰ πάγω, πότε θὰ γελᾶσω· ἐμένα καὶ ἡ ἀδιάκοπη αὐτὴ περὶ ἐμοῦ σκέψις, μὲ θανατώνει.

—Μὰ τότε γιατί δὲν θέλεις νὰ ταξιδεύσῃς;

—Γιατί; ἄχ! δὲν τὸ καταλάβετε.

—Μὰ πῶς θέλεις...

—Καὶ ὅμως εἶνε ἀπλούστατον. Τὸ μάτι τῆς τὸ φαρμακερὸ, μπορεῖ νὰ μὲ φθάσῃ καὶ νὰ ναυαγήσῃ τὸ βαπόρι ἢ νὰ πάθῃ τίποτε κανένα παιδί μου. Ἐγὼ παρακαλῶ νύχτα μέρα τὸ Θεό, ἂν ᾔην νὰ πάθῃ κανεὶς μας, νὰ πάθῃ ἐγὼ καλλίτερα. Ὁ Θεὸς μὲ ἀκούει καὶ βλέπετε, πεθαίνω μὲ τὴν πεποίθησιν· ὅτι μὲ θανατώνει ἡ ματιά τῆς γειτόνισσας καὶ μὲ τὴν βεβαιότητα, ὅτι ἐπέσυρα θεληματικῶς τοὺς κεραυνούς τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ σώσω ἐκείνους ποῦ ἀγαπῶ.

Ἡ λογικὴ μου ἐναυάγησε ὅλη, μὲ ὅλα τὰ ἐπιχειρήματά τῆς. Ἡ ἀνεψιά μου, εἶνε γυναῖκα χαμένη συλλογίσθηκα καὶ τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὴν σώσῃ.

Μοῦ ἔτυχε μία ἄλλη τοιαύτη ἀσθενής. Ἐν ἀπὸ τὰ πολλὰ τῶν προλήψεων θύματα καὶ ἀπέθανε χωρὶς παράπονο καὶ χωρὶς νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὸ κακὸν ρεύμα, ποῦ τὴν παρέσυρε. Μὲ τὴν βεβαιότητα

μάλιστα, ὅτι εἶνε ἡρώϊς, ἀποθνήσκουσα διὰ τοὺς ἄλλους.

Ἐφυγα μὲ τὴν βεβαιότητα, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου ἡ ἀνεψιά μου δὲν θὰ ὑπῆρχε πλέον, ἀνέφερα τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν ἱατρὸν τῆς καὶ τὸν συνεβούλευσα νὰ μεταχειρισθῇ ὅλα τὰ πειστικὰ μέσα, διὰ νὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ ταξιδεύσῃ.

Μετὰ πέντε μῆνας ἐπέστρεψα καὶ ἡ Σοφία δὲν εἰμποροῦσε πλέον νὰ κινήθῃ. Ἦτο κλινήρης.

—Δὲν σᾶς τὸ εἶπα; μοῦ εἶπε μὲ βαθὺν στεναγμόν, μ' ἐθανάτωσε ἡ ὀχεντρα. Καὶ ὁ Θεὸς μου δὲν τὴν τιμωρεῖ.

Παρεμέρισε τὸ παραπέτασμα καὶ μοῦ ἔδειξε μέσα εἰς τὸν γλοερὸν κῆπον, ἕνα ὠραῖο σπητάκι ζύλινο, ἀσπροδαμμένο.

—Βλέπετε; αὐτὸ τὸ σπῆτι εἶναι δικό τῆς μ' ὅλην τὴν σπατάλην τῆς, μ' ὅλα τὰ ἀτοπήματά τῆς καὶ μ' ὅλην τὴν ἀκαταστασίαν τῆς, ποῦ ἔπρεπε νὰ ᾔηνι τώρα στάχτη τὸ σπητάκι τῆς. Ὅσον πάγει γίνεται μεγάλη καὶ τρανὴ καὶ ἐγώ... ἄχ, ἐγὼ θ' ἀφίσω τὸ Γεωργάκη μοναχὸ καὶ τὰ παιδιὰ μου ὀρφανὰ.

Ἐκλαψε καὶ τὰ δάκρυα ἐκεῖνα, ἔβρεχαν τὸ ληωμένο πρόσωπό τῆς... τὰ τελευταῖα δάκρυα ποῦ ἔχυσε, μ' ἐφάνερων τὸ μυστικὸ τῆς.

Δὲν τὸ εἶπα ποτὲ εἰς κανένα καὶ μετὰ παρέλευσιν πολλοῦ καιροῦ, ἐμπρὸς στὸ νεοσκαμμένο τάφο τῆς, ἐψιθύρισα μὲ πόνον ἀπερίγραπτο.

—'Αχ δυστυχισμένη!! δὲν σ' ἐθανάτωσε τὸ βάσκανο τῆς γειτόνισσας μάτι. Ὅτι σ' ἐθανάτωσε, ἦταν ὁ φθόνος.

Ναί, χωρὶς καθόλου νὰ τὸ ὑποπτευθῇ ἡ ἀθώα καρδιά τῆς, ἐζήλευε τὴν εὐτυχίαν τῆς γειτόνος καὶ ἡ ζήλια αὐτὴ τὴν ἐθανάτωσε.

Καὶ βέβαια ἡ πρόβληψις κάμνει τὸν ἄνθρωπο πολὺ δυστυχῆ, ἀλλὰ ἡ ζήλια, ὁ φθόνος, τὸν ὅποιον οἱ ποιητὰὶ περιγράφουν γλωμὸ καὶ ἄσχημο, φαρμακῶνι μὲ φαρμάκι ἀλλάθουτο.

Τί παράξενος μηχανισμὸς ἡ καρδιά τοῦ φθονεροῦ. Δὲν μπορεῖ νὰ χαρῇ τὴ δική του εὐτυχία καὶ κάμνει καὶ τοὺς ἰδικούς του δυστυχεῖς, ἀπλούστατα ἀπὸ λύπην... διότι ὁ ἄλλος εὐτυχεῖ ἢ θὰ εὐτυχίσῃ.

***Ἀλεξάνδρα Παπαδοπούλου.**

ΚΑΡΔΙΑ ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΤΟΥ

Μυθιστορία Η. ARDEL.

(Συνέχεια σελ. 6).

Ἐκεῖνος ἐστράφη ἐξαφνισμένος καὶ ἐστάθη:

— Ἰσαβέλλα!... Σεῖς ἐδῶ!

— Ἐγὼ ἡ ἰδίᾳ, αὐτοπρόσωπη, καθὼς βλέπετε, ἐπρόσθεσε μὲ πρόσχαρην καὶ παιγνιδιάρικην φωνήν,